

19 de juliol de 2022

El secretari del Govern

Comunicació

al Govern sobre la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret de desenvolupament de la Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.

El Departament d'Empresa i Treball ha de dur a terme, mitjançant l'Agència Catalana del Consum, la consulta pública prèvia relativa a l'elaboració d'un Projecte de decret de desenvolupament de la Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, de conformitat amb l'article 66 bis de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Per tot això, a proposta del conseller d'Empresa i Treball i de la consellera de Drets Socials, el Govern

Pren coneixement de la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret de desenvolupament de la Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, amb el contingut que s'annexa.

Bernadí Gil - DNI 33903884K, Xavier
Secretari del Govern
20.07.2022 10:26:59

Document Signat Electrònicament

Annex

Consulta relativa a:

Projecte de Decret de desenvolupament de la Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.

1. Problemes que es pretenen solucionar.

- La Llei 24/2015 de 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica preveu que s'ha d'establir, com a principi de precaució, un protocol obligat de comunicació als serveis socials i d'intervenció d'aquests serveis prèviament a la concessió dels ajuts necessaris per a evitar els talls de subministrament, en els casos d'impagament per manca de recursos econòmics de les famílies afectades.
- L'any 2015 es van elaborar dos protocols, un dirigit a les empreses subministradores i l'altra als serveis socials municipals, a fi de poder aplicar a la pràctica l'obligació per part de les empreses de sol·licitar prèviament a un tall de subministrament un informe als serveis socials sobre la situació de vulnerabilitat econòmica de la persona afectada (exclusió residencial, d'acord amb la terminologia utilitzada per la Llei 24/2015).
- En aplicació directa de la llei 24/2015 i dels Protocols esmentats, l'Agència Catalana del Consum va imposar fins a més de 180 sancions per incompliment de l'obligació de sol·licitar informe als serveis socials abans de procedir als talls de subministrament.
- La Sentència del TSJC considera que, malgrat la Llei 24/2015 no preveu expressament el desenvolupament reglamentari del procediment a seguir per sol·licitar l'informe previ a la suspensió del subministrament, sense un desplegament reglamentari es produeix una inaplicabilitat pràctica.
- Manca de concreció ja que no s'homogeneïtza la documentació, ni determina el format d'enviament, ni la durada de l'informe.
- Estableix el silenci positiu en cas de manca de contesta del serveis socials, però no concreta el criteri quan el Servei social desconeix la persona o la situació familiar dels interessats

- Inseguretat jurídica a les persones usuàries i a les empreses subministradores d'aigua, gas i electricitat a l'habitatge habitual, així com a les administracions públiques implicades.
- Tot el que s'ha esmentat comporta que la jurisprudència majoritària hagi anul·lat les sancions imposades.

2. Els objectius que es volen assolir.

La iniciativa es troba inclosa al Pla de Govern per a la XIV legislatura que té com a objectius, entre d'altres ampliar i enfortir les polítiques adreçades a les persones i famílies en situació de major vulnerabilitat per reduir la pobresa -especialment infantil-, l'exclusió social i les desigualtats; garantir l'accés als subministraments bàsics de la llar a les persones i famílies en situació d'exclusió social o en risc d'estar-ho; realitzar actuacions d'abordatge per combatre la pobresa energètica i de garantia de serveis mínims i suspensió dels talls de subministrament a persones vulnerables.

Objectius de la intervenció:

- Protegir de forma efectiva les persones usuàries de subministraments bàsics que es troben en dificultat d'afrontar-ne el pagament i en risc d'exclusió social.
- Facilitar l'aplicació de les mesures vigents relatives a la protecció de les persones usuàries de subministraments bàsics, i garantir-ne la seguretat jurídica.

3. Les possibles solucions alternatives normatives i no normatives.

Opció de no fer res:

Aquesta opció comporta perllongar una situació d'inseguretat jurídica ates que la Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica no concreta la documentació, ni determina el format d'enviament, ni la durada de l'informe, fet que produeix diferents interpretacions, fins i tot a nivell dels Tribunals.

Com s'ha indicat anteriorment, actualment, d'acord amb la sentència del TSJC de 13 de gener de 2020, la Llei 24/2015 és inaplicable sense un desplegament reglamentari, la qual cosa comportaria que amb aquesta opció quedi buida de contingut en matèria de pobresa energètica.

Per això, es considera que cal actuar de forma activa per a millorar la situació actual i donar compliment al Pla de Govern per a la XIV legislatura.

L'opció de “no fer res” o mantenir la situació actual implica la impossibilitat d'aplicar el “Protocol contra la pobresa energètica” i previsions legals en matèria de protecció de les persones usuàries enfront de situacions de pobresa energètica.

Autoregulació:

Tractar aquest tema mitjançant codis de conducta o codis de bones pràctiques no sembla possible, atesos els antecedents de la relació entre les administracions públiques (Generalitat i Ajuntaments), la societat civil (associacions de defensa de les persones en situació de vulnerabilitat econòmica) i les empreses subministradores, especialment les de gas i electricitat.

Regulació mitjançant decret:

Desplegar reglamentàriament la Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, és l'opció normativa que es considera preferida per les raons indicades anteriorment.

Mesures concretes que integren l'opció preferida:

Establir definicions bàsiques als efectes de l'aplicació de la Llei 24/2015:

- Unitat de convivència
- Habitatge habitual
- Ingressos computables
- Usuari del servei

Regular el procediment de tramitació en cas que no s'assoleixi el pagament dels subministraments bàsics.

- Obligacions d'informació de les empreses cap als usuaris
- Obligació de sol·licitar l'informe dels serveis socials
 - Dades que ha de contenir el document
- Possibilitat que sigui el propi usuari qui demani l'informe
- Tramitació dels Serveis Socials per emetre informe
 - 15 dies des de la sol·licitud i tramesa en 5 dies
 - Procediment en cas de no tinguin dades de la unitat familiar.

4. Els impactes més rellevants de les diferents opcions considerades.

a) L'impacte sobre l'Administració de la Generalitat.

Opció de no fer res: no hi hauria impacte, ja que es mantindria la situació actual. Impossibilitat d'aplicar sancions per incompliment de la Llei 24/2015, atès que els Tribunals s'han pronunciat en el sentit que no és d'aplicació directa a manca de desplegament reglamentari.

Opció preferida: Possibilitat que la Generalitat pugui sancionar aquests incompliments.

L'Administració de la Generalitat ja hauria exercit la potestat sancionadora en aquesta matèria però arran de la nul·litat del Protocol contra la pobresa energètica i l'existència de decisions judicials que establirien la impossibilitat de sancionar en absència de desenvolupament reglamentari, ara no s'estaria exercint.

D'aquesta manera, ja hi hauria hagut uns recursos personals i materials que s'hi haurien destinat -i, que s'entén que tornaran a destinar-s'hi- si es desenvolupa l'opció o alternativa preferida.

Ahora, cal tenir en compte que l'exercici d'aquesta potestat comportarà uns ingressos per a l'Administració de la Generalitat arran de les sancions imposades, aspectes que tenen incidència pressupostària. En aquest sentit, s'entén que tindrà incidència en un augment de quantitats econòmiques satisfetes en concepte de sancions per incompliment de la normativa en matèria de protecció de les persones usuàries en situació de pobresa energètica les quals percep l'Agència Catalana del Consum.

L'opció normativa preferida també pretén articular un procediment de tramitació quan les persones usuàries no poden atendre el pagament dels subministraments bàsics. Malgrat que hi ha determinacions vinculades al procediment –com ara, l'emissió d'informe per part dels serveis socials- que ja vénen establertes amb rang legal, l'establiment d'un procediment -el qual es preveu que també pugui instar la persona usuària- pot generar una càrrega de treball suplementària al personal dependent de l'Administració de la Generalitat encarregat de tramitar els expedients corresponents, , fet que ja està previst per part de l'Agència Catalana del Consum.

b) L'impacte sobre les administracions locals, tenint en compte la seva dimensió i el règim especial de Barcelona.

Opció de no fer res: no hi hauria impacte, ja que es mantindria la situació actual. Impossibilitat d'aplicar sancions per incompliment de la Llei 24/2015, (tenint en compte les competències municipals en matèria sancionadora de consum) atès que els Tribunals s'han pronunciat en el sentit que no és d'aplicació directa a manca de desplegament reglamentari.

Opció preferida: Possibilitat que les Administracions Locals puguin sancionar aquests incompliments, fet que podria comportar uns ingressos en aquells ens locals que exerceixen la potestat sancionadora en matèria de consum i que consten en el Directori de serveis públics de consum. D'altra banda, tenint en compte que, com s'ha dit, es pretén articular un procediment de tramitació quan les persones usuàries no poden atendre el pagament dels subministraments bàsics i que correspon als serveis socials municipals emetre informe per determinar si una unitat familiar es troba en una de les situacions de risc d'exclusió residencial –a banda que la sol·licitud d'informe pugui venir d'altres vies-, es pot generar un augment del nombre d'informes a emetre cosa que pot incidir en els recursos personals i materials de les administracions locals que s'hi destinen.

Augment de la càrrega administrativa, ja que els Serveis Socials Bàsics (que depenen de les Administracions Locals), han de gestionar els informes per a determinar les situacions de risc d'exclusió residencial.

c) L'impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa i des de la perspectiva de la reducció de càrregues administratives per als ciutadans i per a les empreses.

- Opció de no fer res: no hi hauria impacte, ja que es mantindria la situació actual.
- Opció preferida: Les càrregues administratives són per les empreses, atès que abans d'efectuar un tall de subministrament s'ha de sol·licitar l'informe als Serveis Socials. Si bé aquesta mesura prové de la Llei 24/2015, el desplegament reglamentari ha de fixar un procediment per a dur a terme aquesta obligació, la qual cosa comportarà càrregues administratives.

d) Els impactes econòmics, socials o ambientals rellevants que no s'hagin valorat als apartats anteriors.

- Opció de no fer res: Impacte social negatiu. La situació de precarietat en l'emergència habitacional i més concretament amb els darrers augments de preus dels subministraments energètics ha agreujat la situació de les famílies vulnerables.
- Opció preferida: El desplegament reglamentari ha de garantir a la pràctica la protecció de les persones més vulnerables davant les situacions de risc d'exclusió residencial.

En termes generals hi hauria una incidència –tot i que està vinculada a les mesures previstes a la Llei- en la protecció de les persones consumidores més vulnerables, en la reducció de les desigualtats socials, en l'accés universal als serveis bàsics de les persones amb risc d'exclusió social i procedents d'entorns desfavorits, en la millora de la salut de les persones més desfavorides i en la igualtat d'oportunitats per a tothom.